

Arhimandrit Teofil Părăian

GÂNDURI ȘENINE

Cuvânt înainte

*Arhimandritul Teofil Părăian de la Mănăstirea
Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus*

Cărții de față, i-am dat ca titlu: ***Gânduri senine***. Titlul acesta pune în atenția cititorilor faptul că având în mână cartea au în față și pot avea în minte și în inimă gânduri senine, gânduri care înseamnă, gânduri care alungă neliniștea și tulburarea.

Cititorii care citesc această carte se vor întâlni cu *gânduri luminate*, cu *lumini de gând*, cu *gânduri bune pentru gânduri bune*. Toate acestea le-am adunat în vistieria inimii mele și le-am prezentat după a mea cunoștință pentru binele, pentru folosul, pentru bucuria celor care le vor cunoaște. De aceea cartea de față este o continuare a altor cărți, pe care le-am trimis la propovăduire, anume a cărții: ***Gânduri bune pentru gânduri bune***, la fel este continuarea cărții ***Lumini de gând*** și este o prelungire a cărții ***Din vistieria inimii mele***.

Aceste cărți pe care le-am dăruit din vistieria inimii mele, își găsesc continuitatea în cartea aceasta ***Gânduri senine***. Prin cartea aceasta, ca și prin toate câte le-am scris, doresc să înmulțim binele și bucuria, doresc să ne statornicim în gândul de a ne face datoria, ca apoi să vină bucuria.

Gândurile care pe care le prezint în cartea de față au fost prezentate cu diferite ocazii, în cuvântări pe care le-am ținut și care au ajuns acum la îndemâna cititorilor, să fie cunoscute și de oamenii care nu au putut fi de față atunci când le-am ținut. Toate aceste cuvântări sunt acum ale tuturor celor ce le vor citi, oferite de mine și oferite de cei ce au contribuit ca această carte să existe și ca această carte să ajungă la cititori.

Mulțumesc lui Dumnezeu pentru gândurile senine, pe care mi le-a adus în minte, pe care mi le-a pus în inimă. Mulțumesc lui Dumnezeu pentru dorința de a le duce mai departe, de a le oferi iubitorilor de învățătură și iubitorilor de osteneală. Mulțumesc lui Dumnezeu că a rânduit oameni care au scos de pe casetele înregistrate cu cuvântările mele și au pus în scris ceea ce înseamnă acum cartea de față. Mulțumesc lui Dumnezeu că pot acum, cu nădejdea binelui și bucuriei, să ofer această carte celor ce vor ajunge la ea.

S-a întâmplat în mai multe rânduri să mi se spună, de către cititorii altor cărți, pe care le-am alcătuit, cu ajutorul lui Dumnezeu: părinte, când am citit cutare carte, îmi era teamă să nu se termine, așa fi dorit mult să nu se termine!

Este o bucurie pentru mine să am astfel de mărturii, e o bucurie pentru mine să știu că prin cărțile pe care le-am trimis la propovăduire mă alcătuiesc, m-am alcătuit și mă voi alcătui la formarea duhovnicească a celor ce așteaptă lumină lină, a celor ce așteaptă liniște, pace.

Cu darul lui Dumnezeu mă bucur că oamenii vor putea să aibă la îndemână, prin cartea de față, unele gânduri din vistieria inimii mele, pe care nu eu le-am creat, ci le-am primit și eu și le dau mai departe ca să fie temei de iubire, temei de credință, temei de smerenie, temei de înțelepciune.

Doresc ca această carte să-și facă lucrarea pentru cei care își vor lua osteneala de-a o citi și care la rândul lor o vor recomanda și altora și cu toții să dăm mărire lui Dumnezeu, Cel ce bine a voit ca această carte să existe, ca această carte să se răspândească, ca această carte să fie temei de viață fără durere, fără întristare, fără suspin, în prezent, în viitor și în veșnicie.

Binecuvântarea Domnului să fie peste noi și să ne înșenineze și prin aceste gânduri senine, în toate zilele vieții noastre, în cealaltă vreme a vieții noastre, iar seninătatea aceasta din gânduri senine să o ducem în veșnicia fericită, pe care ne-o dorim cu toții, spre binele nostru și spre mărirea Celui în Treime lăudat: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh și spre bucuria Maicii Domnului și a tuturor sfinților.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu noi cu toți, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până în veac!

(de adăugat sponsorul și editura

Oferim cuvenitele mulțumiri d-ului ... mănăstirii Oașa ...)

Despre sutașul din Capernaum și despre femeia canaaneancă

Luni, 21 august 1997

Să ne întreținem acum asupra unor lucruri cu care se începe viața duhovnicească, care uneori par neînsemnate dar, în realitate sunt foarte însemnate, și în orice caz nu pot fi neglijate, pentru că numai de la puțin poți ajunge la mult. Este interesant de observat că Domnul nostru Iisus Hristos, după câte aflăm noi din Evanghelia lăsată nouă de Sfinții Evangheliști, nu a urmărit nicio dată performanțe, ci a avut în vedere pe omul obișnuit, pe omul cu puteri de multe ori împuținate, și a dat omului posibilitatea să se străduiască ca să intre în împărăția lui Dumnezeu. Bineînțeles că Sfânta Evanghelie nu a fost scrisă ca noi să ne orientăm în privința unor oameni plăcuți lui Dumnezeu dar, din felul cum e scrisă, ne putem întâlni în gând și în simțire cu oameni pe care i-a apreciat Mântuitorul nostru Iisus Hristos ca buni, am putea zice oameni plăcuți lui Dumnezeu, deci ne va fi cuvântul despre oameni plăcuți lui Dumnezeu, din Evanghelie.

În această dimineață ne vom opri cu gândul asupra a doi oameni plăcuți lui Dumnezeu, pe care îi întâlnim în cuprinsul Evangheliei, și anume asupra sutașului din Capernaum și asupra femeii canaanence, mâine ne va fi cuvântul despre tânărul bogat, miercuri vom vorbi despre samarineanul milostiv și despre samarineanul recunoscător, joi va fi vorba despre Sfântul Iosif din Arimatea și despre femeile mironosițe, apoi vom vedea, vom găsi ceva de spus și pentru ziua de vineri.

Începem cu sutașul din Capernaum. Să știți că nu este un început întâmplător... De ce îl punem noi pe sutașul din Capernaum înaintea altora? Știți de ce? Pentru că sutașul din Capernaum a fost omul de care s-a minunat Domnul Hristos. Îmi place tare mult gândul acesta că sutașul din Capernaum a fost omul de care s-a minunat Domnul Hristos. Domnul Hristos, în vremea propovăduirii sale, a avut prilejul să se minuneze de un om ca sutașul din Capernaum, a avut prilejul să mărturisească despre femeia canaaneancă faptul că avea o credință mare, a avut prilejul să se uite cu drag la tânărul bogat, a avut prilejul să recomande pe samarineanul milostiv ca să fie urmat, a avut

prilejul să prețuiască pe samarineanul recunoscător. Pe Iosif din Arimateea îl prețuim noi, și pe femeile mironosițe tot noi le prețuim și le laudăm, pentru că nu avem un cuvânt anume al Domnului nostru Iisus Hristos din care să înțelegem că El Însuși ni-i recomandă pe aceștia.

Începutul îl facem deci cu sutașul din Capernaum. Despre sutașul din Capernaum, adică despre un căpitan care locuia în Capernaum și care nu era evreu, citim în Sfânta Evanghelie în două locuri, în relatări puțin diferite. Nu vom să face o paralelă între cele două relatări - între cea din Sfânta Evanghelie de la Matei, capitolul opt, și cea din Sfânta Evanghelie de la Luca, capitolul șapte -, care într-un fel se completează una pe alta și puțin se și diferențiază. Pe noi ne interesează ce putem noi învăța din relatările respective și ce putem face noi ca să fim asemenea sutașului din Capernaum. Fac aici o paranteză, un ocoliș, cum zic eu. Să știți că Domnul Hristos a avut în vedere totdeauna faptul că vorbește mulțimilor, că vorbește lumii întregi, că vorbește oamenilor comuni, că vorbește oamenilor care nu pot fi angajați la performanțe, la lucruri extraordinare. A avut Domnul Hristos în vedere lucrul acesta și a fost cu înțelegere - am zice noi astăzi - față de neputința omenească. Sfântul Ioan Botezătorul era un pustnic, pe care Domnul Hristos l-a prezentat ca pe cel mai mare dintre cei născuți din femeie, dar Domnul Hristos nu a făcut ceea ce a făcut Sfântul Ioan Botezătorul, adică nu a rămas în pustie, nu l-a fost viața în pustie, ci l-a fost viața între oameni. Domnul Hristos, chiar dacă știa că Sfântul Ioan Botezătorul nu a băut nici un fel de băutură amețitoare, a mâncat și a băut împreună cu oamenii, încât oamenii se întrebau cum se poate ca El să mănânce și să bea cu vameșii și cu păcătoșii (Matei 9,11) și ziceau că este om mîncăcios și băutor de vin (Matei 11,19), ceea ce nu s-ar fi putut spune despre Sfântul Ioan Botezătorul, însă Domnul Hristos a știut că vorbește lumii întregi, nu vorbește unei categorii de oameni. Și fiind vorba acum despre sutașul din Capernaum, acest om poate fi recomandat tuturor oamenilor. Toți oamenii pot face, dacă se silesc, ceea ce a făcut sutașul din Capernaum și fiecare om poate avea virtuțile sutașului din Capernaum.

Sutaș înseamnă ofițer mai mare peste o sută de ostași. Din Sfânta Evanghelie de la Matei știm că sutașul din Capernaum s-a prezentat la Domnul Hristos informându-L de o situație din casa lui, zicând:

“Sluga mea - servitorul meu, sclavul meu - zace în casă, bolnav, și se chinuiește cumplit” (Matei 8, 6).

Domnul Hristos, îndată, S-a oferit să-l ajute și a zis:

“Venind, îl voi tămădui” (Matei 8, 7).

Sutașul însă, pentru că știa că unui evreu nu îi este îngăduit să intre într-o casă de neevrei (și el nu era evreu) -, a zis:

“Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperișul meu” (Matei 8, 8).

Nu a zis:

“Doamne, nu s-ar cădea să vii sub acoperișul meu, că doar știi că ești evreu și că nu Ți-e îngăduit să vii”,

ci a zis:

“Doamne, nu sunt vrednic - adică: eu nu sunt vrednic să intri, dacă ai veni ar fi bine, dar nu sunt vrednic, nu îndrăznesc să te chem să vii în casa mea - ci zi numai cu cuvântul și se va face sănătos servitorul meu”.

Și a venit cu o motivare la ceea ce a spus mai înainte și a zis așa:

“Că și eu sunt om sub stăpânire și am sub mine ostași, și-i spun unuia: Du-te, și el se duce; și-i spun altuia: Vino, și el vine; și-i spun slugii mele: Fă aceasta, și el face” (Matei 8, 9).

Prin aceste cuvinte își arată credința în puterea Mântuitorului de a face minuni de la depărtare. Ai zis, Doamne, că vii la mine. Nu trebuie să vii la mine, zi doar cu cuvântul și se va face sănătos servitorul meu. Așa cum eu, în ordinea materială, pot determina anumite lucruri, așa și Tu, în ordinea spirituală, poți determina anumite lucruri, prin cuvânt. Cuvântul meu e lucrător, și Cuvântul Tău e lucrător. Cuvântul meu este lucrător în niște limite restrânse, însă Tu ai Cuvânt care are putere mare. Fiind la începutul propovăduirii Domnului Hristos, sutașul din Capernaum nu putea să știe prea multe despre Domnul Hristos dar, totuși, a avut încredințarea aceasta, că Domnul Hristos, prin cuvânt, poate să facă minunea de a-l vindeca pe servitorul lui. După ce a spus cuvintele acestea, Domnul Hristos, spune Sfântul Evanghelist Matei, “S-a minunat” (Matei 9, 10). În Sfânta Evanghelie de la Luca este scris: “S-a mirat”. E același lucru “S-a minunat” și “S-a mirat”. Poate că este mai potrivit să zicem “S-a minunat” pentru că pare a spune mai mult. Când zici că sutașul din Capernaum este omul de care S-a mirat Domnul Hristos, parcă nu spui atât cât ai spune ce spune Sfântul Evanghelist Matei: că S-a minunat de el. Și a zis celor care erau atunci împreună cu El:

“Nici în Israel n-am găsit atâta credință” (Luca 7, 9);

adică, în Israel, la poporul ales, era de așteptat să se găsească cineva și să zică:

“Doamne, zi numai cu cuvântul și se va tămădui servitorul meu”,

ori credința aceasta nu a găsit-o în Israel, dar a găsit-o la unul de neam străin. Este scris mai departe că a zis Domnul Hristos, și asta ne dă de fapt încredințare despre faptul că sutașul din Capernaum a ajuns în împărăția lui Dumnezeu:

“Mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masă în împărăția lui Dumnezeu cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov, pe când fiii împărăției vor merge în întunericul cel mai din afară; acolo unde este plângerea și scrâșnirea dinților” (Matei 8, 11-12).

Apoi ni se spune că servitorul sutașului s-a vindecat.

Iubiți credincioși, dacă analizăm cele scrise în Sfânta Evanghelie, aflăm că sutașul din Capernaum a fost un om care avea credință, o credință întemeiată, o credință neclintită, o credință lucrătoare, și pentru că credința întotdeauna este unită cu nădejdea, este sigur că sutașul a avut și nădejde. Pentru că cine se roagă, are nădejde că i se împlinește rugăciunea. **Sfântul Ioan**, care a scris **“Scara”**, spune că rugăciunea este secure împotriva deznădăjduirii (nimicește deznădejdea) și este arătarea nădejdiei. Deci, sutașul din Capernaum avea credință, pentru că a prezentat Domnului Hristos situația pe care o avea în vedere sub formă de rugăciune. L-a rugat pe Domnul Hristos. Nu ni se spune cum L-a rugat, dar prezentându-și situația, își dorea vindecarea servitorului. Asta înseamnă că avea credință lucrătoare în rugăciune, și avea, în același timp, și nădejde. Și mai avea o virtute, iubirea. În Sfânta Evanghelie de la Luca se spune că sutașul din Capernaum îl iubea pe servitorul lui. E scris expres: *“era la el în cinste”* (Luca 7, 2). Deci mai avea o virtute, pe lângă credință și nădejde, și anume iubirea, iubirea față de om. Noi nu știm nuanțele iubirii sutașului, dar știm că își iubea servitorul, își iubea sclavul și asta este mare lucru când ne gândim la împrejurările în care el își manifesta iubirea față de servitorul său. Atunci că sclavii erau disprețuiți de stăpânii lor. Stăpânii lor puteau să-i omoare și nu dădeau socoteală la nimeni. Or, sutașul din Capernaum îl iubea pe servitorul său care era bolnav - și bolnav îl iubea - și nu se gândea că nu mai poate face treabă, deci să-l neglijeze, să-l lase la o parte; “îl

iubea”, spune Sfântul Evanghelist Luca. Și mai avea sutașul din Capernaum încă o virtute și anume smerenia:

“Doamne, nu sunt vrednic să intri în casa mea”. (Matei 8, 8)

Aceste patru virtuți trebuie să le aibă toți doritorii de împărăția lui Dumnezeu: credință - credință lucrătoare, o credință rugătoare (noi mai știm că credința trebuie să fie și mărturisitoare; în cazul sutașului nu ni se spune și despre credința lui mărturisitoare, dar ni se spune de o credință întemeiată, și să știți, iubiți credincioși, că nu era o credință de performanță. Știți cine a avut o credință de performanță? Aceia care au intrat în foc în cuptorul Babilonului cu încredințarea că Dumnezeu îi păzește și de foc. Deși știau că focul arde credeau că pe ei n-o să-i ardă, și nu i-a ars. O credință de felul acesta nu au mulți. Dar nu credința aceasta o cere Domnul Hristos de la omul care vrea să intre în împărăția lui Dumnezeu, ci credința sutașului din Capernaum), împreună cu smerenie, nădejde și iubire. Mulți sunt care au credință cât a avut sutașul, mulți sunt care au nădejde cât a avut sutașul, mulți sunt care au iubire cât a avut sutașul. Nu au mulți însă iubire de performanță, cum spune **Sfântul Isaac Sirul**:

“Cel care are dragoste de oameni, chiar dacă ar fi de zeci de ori pe zi ars pentru dragostea de oameni, tot nu încetează în ceea ce privește dragostea de oameni”.

Sutașul din Capernaum n-avea iubirea aceasta pe care o are în vedere Sfântul Isaac Sirul. Deci avea o iubire obișnuită, iubire lucrătoare, în orice caz, față de servitorul său. Și avea smerenie, smerenie în sensul că i-a adus mărire Mântuitorului, cât știa el despre Domnul Hristos. El nu știa cât știm noi, știa mai puțin, dar știa totuși.

Aceste patru virtuți trebuie să le aibă toți creștinii. Dar să știți că, dacă ne orientăm după cele scrise în Sfânta Evanghelie de la Luca, mai aflăm ceva frumos despre sutașul din Capernaum. Ceva foarte frumos. Se spune că bătrânii iudeilor au zis către Domnul Hristos:

“Vrednic este să-i faci aceasta - adică să-i vindeci servitorul - pentru că iubește neamul nostru și sinagoga chiar el ne-a zidit-o” (Luca 7, 4-5).

E ceva uimitor de frumos! Adică, sutașul iubește “neamul nostru”, îi iubește pe evrei, îi iubește pe cei care au credință în Dumnezeu, îi iubește pe cei din sânul cărora S-a arătat Domnul Hristos:

“E vrednic să-i faci aceasta pentru că iubește neamul nostru”.

Și n-are o iubire nelucrătoare, *“că sinagoga chiar el a zidit-o”*. Adică, nu s-a gândit *“nu le-o zidesc, că nu sunt de credința mea”*, ci cu puterea lui, cu averea lui, a zidit o sinagogă pentru evrei. Ar trebui să ne gândim mai mult la acest cuvânt din Sfânta Evanghelie care îl prezintă pe sutaș, când suntem disprețuitori de oameni, când îi respingem, când îi împingem pentru că nu sunt de o credință cu noi. Uite, sutașul din Capernaum nu a făcut așa cum facem noi, ci a făcut cum a vrut Domnul Hristos, care a primit osteneala sutașului. El l-a primit pe sutaș; că dacă S-a minunat de el, nu se poate să nu-l fi primit. Sigur l-a primit ca să fie în împărăția lui Dumnezeu. De aceea, se spune că mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov în împărăția cerurilor. Aceasta o spune ca să se atragă atenția că oameni ca sutașul din Capernaum intră în împărăția lui Dumnezeu, deci oameni care au credință, oameni care au nădejde, oameni care au iubire, oameni care au smerenie și oameni care au îngăduință și înțelegere față de alții care nu sunt de un gând cu ei.

Se tot vorbește despre democrație, iubiți credincioși! Și e firesc să se vorbească. Să știți că sutașul din Capernaum a fost un democrat adevărat. Nu a avut pe nimeni de împins, nu a avut pe nimeni de respins, nu a avut pe nimeni de asuprit, nu a avut pe nimeni de împins în jos, ci a fost un om cu înțelegere, un om cu dorința de a-i odihni pe oameni, de a-i ajuta pe oameni. Așa trebuie să fie omul de care se minunează Domnul Hristos. Dacă suntem și noi ca sutașul din Capernaum și de noi se minunează Domnul Hristos. Noi, însă, trebuie să recunoaștem că, deși credința sutașului nu este cea mai mare credință cu puțință, totuși n-avem nici credința sutașului. Cu noi se aseamănă mai mult, trebuie să recunoaștem, sau noi ne asemănăm mai mult, cu tatăl fiului care era lunatic, care zicea către Domnul Hristos, după ce a avut o înfrângere (citiți în Sfânta Evanghelie de la Marcu, capitolul nouă), după ce l-a dus pe fiul său la apostoli, care nu l-au putut ajuta. Apoi s-a dus și la Domnul Hristos, sperând că Domnul Hristos îl ajută mai mult decât ucenicii săi, și a zis:

“De poți ceva, ajută-ne nouă, fie-Ți milă de noi” (Marcu 9, 22),

adică: *“Nu sunt sigur că poți, s-ar putea să poți, s-ar putea să nu poți, dar dacă poți totuși, ajută-ne, fie-Ți milă de noi”*. Și Domnul Hristos i-a zis:

“Dacă poți crede, toate sunt cu puțință pentru cel credincios”. (Marcu 9, 23)

Și omul a zis cu lacrimi:

“Cred, Doamne - și a adăugat -, ajută necredinței mele”. (Marcu 9, 24)

Deci *și cred și nu cred*. Cred, pentru că am venit cu credință, nu cred pentru că credința mea este amenințată de îndoială, este amestecată cu îndoială. Cred, pentru că Te rog. Știu sigur că, dacă ar fi vorba să mă ajuti pentru credința câtă o am, nu m-ai ajuta, dar, Te rog, ajută necredinței mele. Împlinește dorințele credinței mele, fă-mă credincios, dă-mi atâta credință câtă ar trebui să o am. Și nu ni se spune în Sfânta Evanghelie că Domnul Hristos a zis:

“Dacă n-ai credință cât trebuie pentru asta, nu te ajut”,

ci l-a vindecat pe fiul lui cu câtă credință a avut tatăl; cu credința așa împutinată, cu credința știrbită, cu credința umbrită, totuși l-a ajutat pe tatăl, vindecându-i fiul, l-a ajutat pe fiul, bucurându-l pe tatăl. Și să știți că pentru noi este o mare bucurie, că există așa ceva în Sfânta Evanghelie, pentru că avem nădejde și noi, noi aceștia oscilanti în ale credinței, noi aceștia cu împutinarea credinței, avem nădejde. La fel, când auzim de Iair, care, dacă a aflat că fiica lui a murit, fiind sfătuit de unii să nu-l mai ostenească pe Învățătorul, a început să se clatine în credință, și Domnul Hristos i-a zis:

“Crede numai și se va mântui!” (Luca 8, 50).

Deci, i-a trebuit un sprijin pentru credința lui. Iată că i-a ajutat Domnul Hristos și pe oameni cu care ne asemănăm noi. Însă, trebuie măcar atâta credință să avem, câtă a avut sutașul din Capernaum. Și noi avem credință, iubiți credincioși! Iată, suntem la biserică, am stat atâta la rugăciune, ne-am rugat. Chiar dacă ne-a fost mintea împrăștiată, totuși am stăruit în biserică, totuși am avut nădejde la mila lui Dumnezeu, și avem nădejde la mila lui Dumnezeu. Avem atâta credință câtă ne trebuie ca să fim în biserică, să fim aici în rosturile acestea. Gândiți-vă că sunt atâția care nu ar putea rezista la o astfel de slujbă, nu ar putea sta atâta timp în biserică, sunt atâția care nu au credința pe care o avem noi. Deci, avem credință. Interesant ar fi de știut pentru fiecare dintre noi, nu unii despre alții, dacă avem credința sutașului din Capernaum, dacă avem nădejdea sutașului din Capernaum, dacă avem iubirea sutașului din Capernaum, dacă avem înțelegerea față de alții, cum a avut sutașul din Capernaum, dacă avem

nume bun, ca să poată spune cineva că suntem vrednici de a fi ajutați de Dumnezeu, cum a fost ajutat sutașul din Capernaum.

Frate bun, și am putea spune geamăn, soră, de fapt, cu sutașul din Capernaum este femeia cananeancă. O femeie din Siros-Fenicia cu care s-a întâlnit Domnul Hristos, când a mers prin părțile Tirului și ale Sidonului. Este scris despre aceasta în Sfânta Evanghelie de la Matei, în capitolul cincisprezece și în Sfânta Evanghelie de la Marcu, în capitolul șapte. Sunt două relatări despre femeia cananeancă. În amândouă relatările se spune că femeia avea o fiică demonizată - și nu o slujnică, ci o fiică demonizată - și s-a dus la Domnul Hristos cu rugămintea să-i vindece fiica. Nu se știe dacă femeia cananeancă s-a gândit dacă trebuie sau nu trebuie să meargă Domnul Hristos în casa ei, ci a spus doar:

“Miluiește-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de un diavol!” (Matei 15, 22), de un demon, de un drac, pentru că sunt cuvinte asemănătoare, sunt cuvinte care exprimă același lucru, în termeni diferiți, care exprimă pe vrăjmașul mântuirii, pe împotrivorul, pe satana, pe cel rău, pe ispititorul, pe balaurul cel mare: *“este rău chinuită de un diavol”*, este rău chinuită de un demon.

Și Domnul Hristos nu i-a răspuns nici un cuvânt. Femeia nu s-a lăsat. A început să strige. Domnul Hristos a trecut. Ea, în urma lor, în urma Mântuitorului și a ucenicilor, a stăruit și a strigat în continuare. Aici îmi aduc aminte de altcineva care striga și-l opreau oamenii, zicându-i să tacă. În Sfânta Evanghelie de la Marcu, în legătură cu vindecarea unui orb la Ierihon, se spune că, trecând oameni, mulțime, el a auzit și a întrebat: *“Ce este?”*, și dacă a aflat că trece Iisus din Nazaret, a început să strige:

“Iisuse, Fiul lui David, miluiește-mă!” (Marcu 10, 47)

Oamenii îl opreau să strige, el însă striga tot mai tare, tot mai tare, și atunci Domnul Hristos a poruncit să-l aducă la El. Oamenii care au mers la el ca să-l aducă la Domnul Hristos au zis:

“Ai încredere, scoală-te, te cheamă!” (Marcu 10, 49)

este un cuvânt care ar putea fi pus ca **motto** pentru întreaga Evanghelie:

“Ai încredere, scoală-te, te cheamă!”

La femeia cananeancă au intervenit ucenicii Mântuitorului și au zis către Domnul Hristos:

“Dă-i drumul, că strigă în urma noastră”, (Matei 15, 23)

uite, ne deranjează, n-are rost să ne expunem la o treabă ca aceasta, să strige cineva după noi. Și-atunci Domnul Hristos le-a spus:

“Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel”. (Matei 15, 24)

Femeia s-a apropiat de Domnul Hristos - nu se știe dacă a auzit sau nu a auzit răspunsul Domnului Hristos -, s-a închinat Domnului Hristos și a zis:

“Doamne ajută-mă.” (Matei 15, 25)

Iată, aceasta poate fi cea mai scurtă rugăciune:

“Doamne ajută-mă!”

E mai scurtă decât:

“Miluiește-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de un diavol.” (Matei 15, 22)

Și Domnul Hristos i-a zis ca răspuns la acest *“Doamne, ajută-mă!”* că nu este bine să iei pâinea copiilor și să o arunci câinilor. Și atunci femeia s-a gândit și deodată a dat un răspuns pe care Domnul Hristos l-a primit foarte bine. Sigur îl știa, și sigur că de aceea a făcut Domnul Hristos câte a făcut, ca să poată fi scoasă în evidență credința femeii. Ea a zis:

“Doamne, dar și câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor”. (Matei 15, 27)

Cu alte cuvinte, nu cer pâinea copiilor, cer fărâmiturile care cad - oricum cad -, numai fărâmituri îmi trebuie, nu-mi trebuie pâinea copiilor. Atunci, Domnul Hristos i-a spus:

“O, femeie, mare este credința ta, fie ție precum voiești!”. (Matei 15, 28)

Și se spune în Sfânta Evanghelie că în clipa aceea fiica ei s-a făcut sănătoasă, iar Sfântul Evanghelist Marcu spune că a găsit-o acasă dormind și demonul ieșise din ea (**Marcu 7, 30**).

Ată, iubiți credincioși, niște lucruri care nu sunt lucruri de performanță, ci sunt lucruri de început, sunt lucrurile începutului, care pot fi depășite, pot duce la mai mult, dar, deocamdată, cu acestea se începe: cu stăruința în credință, cu stăruința în rugăciune, cu stăruința pe lângă Mântuitorul nostru Iisus Hristos. În

legătură cu acestea, am mai putea aduce un cuvânt din Sfânta Evanghelie de la Luca, din capitolul şaptesprezece, unde se spune că a zis Domnul Hristos către ucenicii săi:

“De-ți va greși fratele tău, ceartă-l, și dacă se va întoarce, iartă-l. Și chiar de-ți va greși de șapte ori într-o zi și de șapte ori se va întoarce zicând: “Rău îmi pare!”, tu să-l ierți” (Luca 17, 3-4).

Și atunci ucenicii au zis către Domnul Hristos:

“Dă-ne mai multă credință!” (Luca 17, 5).

Aveau credință ucenicii câtă le-a trebuit să meargă împreună cu Domnul Hristos și să-I asculte cuvântul. Aveau credință câtă le-a trebuit să primească darul de a face minuni. Aveau atâta credință câtă le-a trebuit să facă minuni ei înșiși, și, totuși, când le-a cerut Domnul Hristos aceasta, să ierte de șapte ori într-o zi pe cel ce greșese (de șapte ori de fapt nu se înțelege de șapte ori ca număr șapte, ci de câte ori e nevoie), ei au zis:

“Dă-ne mai multă credință!”,

adică:

“Cu credința câtă o avem nu putem face ceea ce ceri Tu acum de la noi, să iertăm de atâtea ori pe cel care ne greșese și se întoarce, bineînțeles, după ce l-am certat noi”.

Deci, iubiți credincioși, este important să avem în vedere credința sutașului, nădejdea sutașului, iubirea sutașului, smerenia sutașului, considerația sutașului față de oamenii care nu sunt de o credință cu el și care au totuși trebuință de ajutorul lui. Toate acestea să le avem în vedere, ca să putem fi și noi cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov în împărăția lui Dumnezeu, să fim și noi oameni de care s-ar putea minuna Domnul nostru Iisus Hristos. Să stăruim ca femeia cananeancă, să nu ne lășăm clintiți în credința noastră, chiar și atunci când vedem că sunt niște împotriviri, să stăruim, să cerem de la Domnul Hristos, dacă n-avem credința sutașului și credința cananeencei, să cerem de la Domnul Hristos să ne înmulțească El credința, și să zicem:

“Dă-ne mai multă credință!”.

Și Domnul Hristos care vrea să avem mai multă credință, sigur ne dă. Gândiți-vă la împrejurarea aceea pe care o găsim tot în Sfânta Evanghelie de la Luca, în capitolul douăzeci și doi, în legătură cu

Cina cea de Taină. Se spune că a zis Domnul Hristos către Sfântul Apostol Petru:

“Simone, Simone, iată satana v-a cerut pe voi să vă cearnă ca pe grâu; iar Eu M-am rugat pentru tine ca să nu piară credința ta și tu, întorcându-te, oarecând, întărește pe frații tăi” (Luca 22, 31-32).

Deci, Domnul Hristos vrea să ne dea credință, cum i-a dat Sfântului Apostol Petru:

“M-am rugat pentru tine ca să nu piară credința ta și tu întorcându-te, oarecând, întărește pe frații tăi”.

Bineînțeles că Domnul Hristos a avut în vedere lepădările lui Petru, care de fapt au fost numai de-o clipă, n-au fost lepădări cu stăruință, nu l-au caracterizat lepădările, ci l-a caracterizat întoarcerea și dorința să fie cu Domnul Hristos. Deci

“Tu întorcându-te, oarecând, întărește pe frații tăi”.

În explicarea pildei cu semănătorul, Domnul Hristos spune că sămânța aruncată pe pământ bătătorit reprezintă pe aceia care nu au aderență la cuvântul lui Dumnezeu căci:

“Vine satana și ia cuvântul din inima lor ca nu cumva, crezând, să se mântuiască” (Luca 8, 12).

Adică, lupta diavolului cea mai mare este să împrăstie credința, să nimicească credința, să îpuțineze credința, fiindcă știe că omul credincios e angajat pentru Dumnezeu. Sfântul Apostol Pavel vorbește despre credința lucrătoare prin iubire (Galateni 5, 6).

Deci, iubiți credincioși, să rămânem cu gândurile acestea, pentru cealaltă vreme a vieții noastre, și să le folosim pentru binele nostru și ca să putem fi și noi între cei care au primire la Dumnezeu. Poate va rândui Dumnezeu să avem și o credință mare ca să zică și către noi Domnul Hristos: “Mare este credința ta”. Poate o să avem și noi o credință neclintită, ca să se minuneze Domnul Hristos de credința care lucrează celelalte virtuți. Poate va rândui bunul Dumnezeu să avem o credință întemeiată, neclintită, cum e scris în Filocalie la Sfântul Marcu Ascetul, unde se spune:

“Credința neclintită este un turn întărit, și Hristos se face toate celui ce crede”.

Sfântul Apostol Pavel vorbește despre credința care Îl aduce pe Domnul Hristos în inimă și zice:

*“Hristos să se sălășluiască, prin credință, în inimile voastre”
(Efes. 3, 17).*

Și, dacă Îl avem pe Hristos, avem tot ce ne trebuie și altceva nu ne mai trebuie, pentru că Hristos se face toate celui ce crede. Nu ne mai trebuie distracții, nu ne mai trebuie lucruri minore, nu ne mai trebuie lucruri care să ne ocupe sufletul, pentru că îl ocupă Hristos și prin Hristos avem tot ceea ce ne trebuie pentru a ne simți bine, pentru a fi liniștiți, pentru a fi bucuroși, iar noi, din partea noastră, să facem ceea ce știm, sau ceea ce putem, știind că Domnul Hristos vrea cu fiecare dintre noi să aibă credința care duce la mântuire. Nu trebuie să fie cineva sutaș, adică ofițer, ca să aibă credința sutașului. Nu trebuie să fie cineva din Siro-Fenicia ca să aibă credința cananeencei. Important este să fim oameni doritori de bine, slujitori ai lui Dumnezeu, pentru că credința este ca și cultura: crește dacă faci faptele credinței. Iar dacă nu faci faptele credinței pierzi și puțina credință pe care o ai. Iar dacă nu te ții de cultură, nu poți avea cultură. Dacă faci fapte care nu te duc la cultură, ci te îndepărtează de cultură, îți scade cultura. Așa este și cu credința. Dacă nu mergi la biserică, atunci când trebuie să mergi la biserică, faci o faptă împotriva credinței; dacă nu postești, atunci când trebuie să postești, faci o faptă împotriva credinței; dacă nu te rogi, atunci când trebuie să te rogi, faci o faptă împotriva credinței. Și degeaba zici:

“Dă-ne mai multă credință!”

Trebuie să faci și fapte care să te apropie de Dumnezeu. Așa a făcut Sfântul Apostol Toma, atunci când nu a fost cu apostolii și nu l-a văzut pe Domnul Hristos, ci l-a văzut când a fost cu apostolii. El nu s-a depărtat de apostoli, chiar dacă n-avea credința apostolilor. În **Pateric** se spune:

“Apropie-te de omul care se teme de Dumnezeu și te vei teme și tu de Dumnezeu”.

Deci, trăind în apropiere de oameni credincioși, te poți întări și tu în credință, iar depărtându-te de cele ale credinței, îți scade credința.

Dumnezeu să ne ajute să avem credința sutașului și a femeii cananeence. Dumnezeu să ne ajute ca și credința noastră să fie lucrătoare în iubire și să alcătuiască făptura cea nouă, pentru că în Epistola către Galateni și în Epistola a doua către Corinteni, Sfântul Apostol Pavel spune că:

“În Hristos nu prețuiește nici tăierea împrejur, nici netăierea, ci făptura cea nouă” (Gal. 5, 6; 2 Cor. 5, 17), adică o alcătuire a omului întemeiată pe credință.

Dumnezeu să ne ajute!